

Krajské státní zastupitelství v Brně
Mozartova 3, 601 52 Brno

1 KZT 1019/2013- 5

U s n e s e n í

Státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Brně rozhodl v trestní věci vedené proti obviněnému Pavlu Kamasovi a spol. pro přečin popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 trestního zákoníku,

t a k t o:

podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu **z a m í t á m** jako nedůvodnou stížnost advokátky JUDr. Pěvy Skýbové, AK JUDr. Jan Skýba & JUDr. Pěva Skýbová, Brno, Bartošova 3, kterou podala dne 29.9.2013 jako obhájkyň na základě plné moci za obviněné jménem **Pavel Kamas**, nar. _____, bytem _____, **Lukáš Novák**, nar. _____, bytem _____, a **Stanislav Beer**, nar. _____, bytem _____, a současně stížnost Tomáše Peciny, bytem Praha 2, Slezká 6, kterou podal jako zmocněnec obviněné právnické osoby s označením **guidemedia etc s.r.o.**, se sídlem na adrese Brno, Příkop 843/4, jenž směřovaly proti usnesení policejního orgánu Policie ČR, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, Služby kriminální policie a vyšetřování 2.oddělení odboru obecné kriminality, ze dne 25.9.2013, č.j. KRPB-2479/TČ-2013-060072, jímž bylo podle § 160 odst.1 trestního řádu zahájeno trestní stíhání Pavla Kamase, Lukáše Nováka, Stanislava Beera pro přečin popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 trestního zákoníku, kterého se měli dopustit tím, že

se společně podíleli na vzniku, vydání a prodeji knihy „Adolf Hitler Projevy“, ISBN 978-80-905310-1-7, jejímž obsahem jsou zejména projevy Adolfa Hitlera ze let 1939 až 1942, obsahující myšlenky či principy nacionálního socialismu, kdy konkrétně jde například o jeho úvahy a názory ohledně údajného utlačování či dokonce masakrování německého národa v Československu a Polsku, vyjádření sympatií k fašistickému Španělsku a Itálii, kritiku tzv. mezinárodního židovstva a západních demokracií, vyzdvihování úspěchů budování nacionálního socialismu v Německu apod., kdy tuto knihu opatřil Stanislav Beer úvodem a doslovem a jednotlivé projevy pak komentáři, jejich obsah jednoznačně vyznívá jako souhlas s názory Adolfa Hitlera, potažmo myšlenkami nacionálního socialismu včetně nacistické genocidy a dalších zločinů proti lidskosti a Pavel Kamas s Lukášem Novákem jako jediní jednatelé společnosti guidemedia etc, s.r.o., se sídlem Brno, Příkop 843/4, zajistili

vydání této knihy dne 6.12.2012 v Brně v počtu 10.000 ks a její následnou distribuci na knižním trhu, přičemž do dnešního dne byly prodány nejméně stovky kusů této knihy a podle § 160 odst.1 tr. řádu, za použití zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, zahájeno trestní stíhání guidemedia etc s.r.o., se sídlem Brno, Příkop 843/4, pro přečin popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocida podle § 405 trestního zákoníku, kterého se měla tato právnická osoba dopustit tím, že

v rámci své činnosti knižního nakladatelství, svým jménem a ve svém zájmu, společným jednáním obou jejich jednatelů Pavla Kamase, nar. a Lukáše Nováka, nar. , vydala dne 6.12.2012 v nákladu 10.000 kusů knižní publikaci „Adolf Hitler Projevy“, ISBN 978-80-905310-1-7, kterou následně distribuovala na knižním trhu, jejímž obsahem jsou zejména projevy Adolfa Hitlera z let 1939 až 1942, obsahující myšlenky či principy nacionálního socialismu, kdy konkrétně jde například o jeho úvahy a názory ohledně údajného utlačování či dokonce masakrování německého národa v Československu a Polsku, vyjádření sympatií k fašistickému Španělsku a Itálii, kritiku tzv. mezinárodního židovstva a západních demokracií, vyzdvihování úspěchů budování nacionálního socialismu v Německu apod., kdy tato kniha je opatřena úvodem, doslovem a jednotlivé projevy pak komentáři Stanislava Beera, jejichž obsah jednoznačně vyznívá jako souhlas s názory Adolfa Hitlera, potažmo myšlenkami nacionálního socialismu včetně nacistické genocidy a dalších zločinů proti lidskosti, přičemž do dnešního dne byly prodány nejméně stovky kusů této knihy.

O d ů v o d n ě n í

Se souhlasem státního zástupce Městského státního zastupitelství v Brně bylo usnesením policejního orgánu podle § 160 odst.1 trestního řádu dnem 25.9.2013 zahájeno trestní stíhání Pavla Kamase, Lukáše Nováka a Stanislava Beera pro přečin popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocida podle § 405 trestního zákoníku. Pro stejný přečin je tímto usnesením vedeno za použití zákona č. 418/2011 Sb. trestní stíhání také proti knižnímu nakladatelství guidemedia etc s.r.o., se sídlem Brno, Příkop 843/4.

Obvinění se stíhaného přečinu měli dopustit jednáním popsáním ve výroku tohoto usnesení.

Citované rozhodnutí policejního orgánu, doručené obviněným fyzickým osobám a jejich obhájyni dne 25.9.2013, 26.9.2013, 30.9.2013 a 1.10.2013, napadla na základě plné moci v zastoupení obviněných obhájkyňe písemně stížností datovanou dnem 29.9.2013 a policejnímu orgánu doručenou 30.9.2013. Stížnost zmocněnce stíhané právnické osoby byla podána a doručena 27.9.2013, poté, co napadené usnesení bylo právnické osobě doručeno 25.9.2013.

V podané stížnosti obviněných Pavla Kamase, Lukáše Nováka a Stanislava Beera je napadenému usnesení vytknuto, že věc není dostatečně prověřena a k zahájení trestního stíhání tak došlo nedůvodně a předčasně, v rámci prověřování nebyl zpracován znalecký posudek ale pouze odborné vyjádření k posouzení předmětné publikace, úvahy policejního orgánu k trestněprávní kvalifikaci jsou nekonkrétní, stejně jako důvody, které policejní orgán vedly k názoru, že jednáním obviněných došlo k naplnění zákonných znaků stíhaného přečinu. Uvedení předchozího odsouzení obv. Pavla Kamase, které bylo zahlazeno pak vede k závěru, že obvinění jsou záměrně kriminalizováni.

Stížnost obviněného knižního nakladatelství guidemedia etc s.r.o. připomíná, že právní rámec upravující zákonnost vydávání historických textů propagujících nacionální socialismus byl po roce 1989 dotvořen judikaturou Nejvyššího soudu ČR, a to zejména usnesením ze dne 24.7.2002 sp.zn. 5 Tdo 337/2002 a rozsudkem ze dne 10.3.2005 sp.zn. 3 Tdo 1174/2004. Obě tato rozhodnutí se týkají vydání publikace díla Adolfa Hitlera Mein Kampf podnikatelem Michalem Zítkem a dopadají i na předmětnou věc. Uplatněná právní kvalifikace je nepřiléhavá a vyhýbá se aplikaci uvedené judikatury. Série tří odborných vyjádření není pro účely trestního řízení použitelná, postrádají jak znaleckou věcnost, tak vzhled do problematiky z hlediska jejího trestněprávního rámce. Žádnou část předmluvy či mezititulky nelze interpretovat jako souhlas autora s Hitlerovým projevem. V závěru pak poukazuje na čl.17 odst.1 listiny základních práv a svobod zakotvující právo na informace s tím, že je na příjemci informací, aby se sám rozhodl, které názory přijme za své a které odmítne.

Státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Brně v rámci rozhodování o stížnosti v souladu s ust. § 147 odst. 1 tr. řádu přezkoumal správnost výroků napadeného usnesení a řízení, které mu předcházelo, přičemž bylo v rámci přezkoumání v první řadě zjišťováno, zda byly splněny zákonné podmínky k věcnému projednání stížností.

Podle § 141 odst. 2 tr. řádu lze stížností napadnout každé usnesení policejního orgánu, přičemž stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání zákon v ust. § 160 odst. 7 tr. řádu připouští.

Ve smyslu § 41 odst. 2 tr. řádu je obhájce osobou, která je oprávněna již za přípravného řízení mimo jiné také podávat za obviněného opravné prostředky.

Podle § 34 odst. 6 zák. č. 418/2011 Sb. má zmocněnec stejná práva a povinnosti jako ten, proti němuž se vede trestní řízení.

Podle § 143 odst. 1 tr. řádu se stížnost podává u orgánu, proti jehož usnesení stížnost směřuje, a to do tří dnů od oznámení usnesení.

Pokud policejní orgán, proti jehož usnesení stížnost směřuje, jí za podmínek § 146 odst.1 tr. řádu sám nevyhoví, věc předloží státnímu zástupci, který vykonává nad

přípravným řízením dozor, a jde-li o stížnost proti usnesení, k němuž tento státní zástupce dal souhlas nebo pokyn, jeho prostřednictvím nadřízenému státnímu zástupci (§ 146 odst.2 písm. a) tr. řádu).

Přezkoumáním, v tomto směru nebylo zjištěno závad.

Pokud jde potom o uplatněné stížnostní důvody, je třeba uvést, že napadenému usnesení policejního orgánu předcházelo v této trestní věci prověřování ve smyslu § 158 odst. 3 tr. řádu, které je částí trestního řízení, a jehož smyslem je učinit na podkladě zjištěných poznatků závěr, zda je ve věci dáno podezření z trestného činu, učinit všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a směřující ke zjištění jeho pachatele. Proti Stanislavu Beerovi a Pavlu Kamasovi bylo vedeno pro dané jednání také zkrácené přípravné řízení.

V průběhu dosavadního šetření bylo vycházeno z obsahu podaných trestních oznámení, bylo opatřeno odborné vyjádření k obsahu knihy Adolf Hitler Projevy, provedeno finanční šetření ve vztahu ke knižnímu nakladatelství, přihlédnuto k obsahu internetových stránek vztahujících se k věci a provedeno další šetření, v rámci kterého byly zjištěny skutečnosti, a to formou odpovídající dané fázi trestního řízení, které dostatečně odůvodňují závěr, že v daném případě došlo ze strany Pavla Kamase, Lukáše Nováka, Stanislava Beera a guidemedia etc s.r.o. ke spáchání trestného činu. Jmenovaní se v tomto stádiu řízení odmítli k věci vyjádřit.

Uvedeného přečinu se dopustí ten, kdo veřejně popírá, zpochybňuje, schvaluje nebo se snaží ospravedlnit nacistické, komunistické nebo jiné genocidium nebo jiné zločiny nacistů a komunistů proti lidskosti.

K jednotlivým znakům skutkové podstaty tohoto přečinu je možno uvést, že genocidium je definováno v Úmluvě o zabránění a trestání zločinů genocidia (č.55/1955 Sb.), zločiny proti lidskosti jsou definovány v dokumentech mezinárodního práva trestního. Popírání se pachatel dopustí, jestliže bude tvrdit, že k určitým historickým událostem, o jejichž realitě není žádných pochyb, které naplňují znaky genocidia nebo zločinů proti lidskosti podle mezinárodního práva a které byly jako takové uznány, vůbec nedošlo. Veřejným zpochybňováním bude za stejných podmínek relativizování jejich závažnosti, zlehčování, tvrzení, že k těmto událostem sice došlo, ale ne za takových podmínek a v takovém rozsahu apod. Schvalování bude veřejné vyjádření souhlasu s těmito zločiny. Z hlediska subjektivní stránky jde o trestný čin úmyslný.

Z dosavadních výsledků šetření, především z opatřených odborných vyjádření se mimo jiné podává, že publikace Adolf Hitler Projevy přináší na více než 600 stránkách 18 vybraných projevů Adolfa Hitlera z let 1939 – 1942, uvedených oslavným textem na vůdcova génia z pera berlinského župního vedoucího NSDAP a říšského ministra národní osvěty a propagandy Josepha Goebbelse. Projevy jsou doplněny předmluvou, doslovem a komentáři Lukáše Beera a dále slovníčkem pojmů

a seznamem literatury.

V komentářích ve formě úvodníků k jednotlivým projevům se čtenář např. na str. 142 dozví, že *...německá branná moc začala odstraňovat nesnesitelné poměry na východních hranicích Říše* eufemismus pro útok na Polsko), nebo na str.408 *...Vůdce hledí do budoucna s vírou ve vítězství, neboť především mravně má Německá říše a její spojenci převahu nad kteroukoli myslitelnou koalici světa. Německý národ si je vědom, že válka ...je jenom důsledkem hrabivosti několika mezinárodních válečných štváčů a nenávisti židovských demokracií, které stojí za nimi.* Tendenčnost doprovodných slov v intencích nacionálněsocialistické ideologie je tedy zřejmá. V tomto duchu se nesou i vytvořené mezititulky: *Polsko bylo násilnickým státem* (str.119), *Němci byli otroky mezinárodních vykořisťovatelů* (str.244), *Nacionálněsocialistický stát se otvírá lidem* (475), *Mezinárodní Žid - hnací síla protivníků* (str.601) atd. Nelze přehlédnout ani grafické znázornění desek publikace, včetně záložek, jež nezpochybnitelně vycházejí z barev vlajky NSDAP.

Z celkového pojetí publikace Adolf Hitler Projevy tak lze nabýt dojmu, že nepředstavuje nic jiného než svévolně upravenou směs opisů a přepisů Hitlerových projevů s uměle vytvořenými a tendenčními mezititulky a uvozujícími komentáři, vše s cílem prezentace nacionálněsocialistických myšlenek.

K tomu přistupuje skutečnost, že příslušné nakladatelství se zaměřuje pouze na vydávání publikací obdobné povahy, které nabízí a prodává prostřednictvím internetu.

Zhodnocením výsledků šetření tak bylo možno s vyšší mírou pravděpodobnosti dovodit, že se stíhaného jednání obvinění dopustili, přičemž by toto jednání mohlo být posouzeno jako přečin popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocida podle § 405 trestního zákoníku, a to zřejmě ve vztahu k zákonným znakům schvalování a ospravedlňování, neboť Pavel Kamas a Lukáš Novák, jako jednatele knižního nakladatelství guidemedia etc s.r.o., a Stanislav Beer, jako autor úvodu, doslovu a mezititulků, v uvedeném knižním nakladatelství vydali v nákladu 10 000 ks knižní publikaci Adolf Hitler Projevy, která byla následně distribuována na knižním trhu, ačkoli svým obsahem schvaluje a ospravedlňuje ideologii nacionálního socialismu, například v úvahách a názorech na utlačování a masakrování německého národa v Československu a Polsku, ve vyjádření sympatií k fašistickému Španělsku a Itálii, v kritice tzv. mezinárodního židovstva a západních demokracií, ve vyzdvihování úspěchů budování nacionálního socialismu v Německu apod. S ohledem na celkovou koncepci publikace, obsah komentáře a mezititulků tak publikace vyznívá souhlasně s názory Adolfa Hitlera a myšlenkami nacionálního socialismu, včetně nacistické genocidy a dalších zločinů proti lidskosti. Vzhledem k tomu, že předmětná publikace neobsahuje žádné objektivní hodnocení či posouzení projevů ve vztahu k jednotlivým historickým událostem, naopak je koncipována zcela tendenčně, je dán také důvodný předpoklad, že u všech jmenovaných bylo jejich jednání, které je jim kladeno za vinu, spácháno úmyslně.

Policejní orgán tak dospěl do stádia trestního řízení, které dále vyžaduje vedení vyšetřování a to způsobem, který předvídají trestně procesní předpisy. S tímto závěrem vyslovil dozorový státní zástupce Městského státního zastupitelství v Brně po přezkoumání spisového materiálu dne 17.9.2013 souhlas.

Uplatněný postup policejního orgánu má jak uvedeno svou oporu v provedeném šetření, a nijak nevybočuje ze zákonem stanovených podmínek pro takový postup či ze soudní praxe podepřené judikaturou Nejvyššího soudu ČR, anebo zákonného postavení policejního orgánu a státního zástupce v přípravném trestním řízení. Nic na tom nemění ani skutečnost, že popis stíhaného skutku ve výroku napadeného usnesení i v jeho odůvodnění mohl být podrobněji rozveden, zejména v tom, jakým konkrétním způsobem je v knize projevů Adolfa Hitlera popíráno, zpochybňováno, schvalováno či ospravedlňováno nacistické genocidium či jiné zločiny nacistů proti lidskosti, na základě kterých se odvíjí stíhané jednání obviněných ve smyslu přečinu podle § 405 trestního zákoníku.

Tento nedostatek však nemá na vedení trestního řízení procesní dopad, neboť popis skutku obsažený ve výroku napadeného usnesení, pro který jsou obviněné osoby stíhány, nemůže být zaměněn s jiným, a obsahuje zákonné označení trestného činu.

Pro úplnost je možno zmínit případ vydání knihy Adolfa Hitlera *Mein Kampf*. Tehdy obviněný byl stíhán pro trestný čin podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod občanů podle § 260 odst.1,2 písm. a) zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů (podle zákona č.40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů odpovídající zločin založení, podpory a propagace hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka podle § 403 odst.1,2 písm. a/). V uvedené trestní věci opakovaně rozhodoval k podanému dovolání Nejvyšší soud ČR, který nakonec dne 10.3.2005 sice rozhodl o zproštění obžaloby, avšak proto, že vzhledem k osobě dovolatele a neprokázání jeho úmyslu propagovat některá konkrétní existující hnutí ve smyslu § 260 trestního zákona, soud dospěl k závěru o neexistenci subjektivní stránky u obviněného.

V této souvislosti je nutno uvést také to, že Nejvyšším soudem byl přitom konstatován fakt existence neonacistických hnutí na území ČR v době vydání knihy *Mein Kampf* a že není vyloučeno, aby i dílem – knihou vydanou ve formě historického dokumentu - bylo propagováno či podporováno hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka. Z hlediska naplnění zákonných znaků skutkové podstaty trestného činu podle § 260 trestního zákona je však zásadní, zda jednání obviněného, spočívající ve vydání takové knihy, bylo spácháno v úmyslu, byť nepřímém, nebo eventuálním, podporovat či propagovat hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod občanů nebo hlásá národnostní, rasovou, třídní nebo náboženskou zášť, a tím případně i ovlivňovat chování osob sdružených v takovém hnutí i stojících vně něho ve smyslu získat je pro šíření nebo prosazování myšlenek v knize obsažených.

Nejvyšší soud se tímto rozhodnutím rovněž nepřiklonil k absolutnímu pojetí svobody slova, jak je známe např. z USA, ale zůstal věrný kontinentálnímu pojetí. Pokud tedy

jde o svobodu projevu a právo na informace, jež zaručuje čl. 17 odst. 1 Listiny, pak je třeba upozornit, že v tomtéž ustanovení je řečeno, že lze tuto svobodu (právo) omezit zákonem, pokud jde o opatření, jež jsou v demokratické společnosti nevyhnutelná, mimo jiné za účelem ochrany práv jiných osob, s ohledem na bezpečnost státu a veřejnou bezpečnost (čl. 17 odst. 4 Listiny). Soulad ustanovení § 260a, § 261 trestního zákona s Listinou ostatně vyjádřil Ústavní soud ČSFR ve svém nálezu z 4. 9. 1992.

Spornou otázkou tak zůstalo jen zavinění obviněného, tedy jeho vnitřní vztah k jednání, v němž byl spatřován trestný čin. V tomto směru Nejvyšší soud uzavřel, že ve věci nebyla dostatečně prokázána subjektivní stránka trestného činu – úmysl obviněného dopouštět se nějakého protiprávního jednání, a to ať už v podobě propagace některých zakázaných hnutí či v podobě podněcování k nenávisti k určité skupině obyvatel.

V návaznosti na to však nelze pominout ani okolnost, že v době vedení trestního řízení v uvedeném případě jiný senát Nejvyššího soudu rozhodl v obdobné věci sp. zn. 3 Tdo 651/2002 tak, že hodnotil naplnění subjektivní stránky trestného činu, tolik zdůrazňované v případě vydání knihy *Mein Kampf*, v přesně opačném duchu, než jak bylo prezentováno výše, kdy přinejmenším nepřímý úmysl pachatele presumoval přímo z charakteru jeho jednání a obecné vědomosti o jeho společenské škodlivosti.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti a s přihlédnutím k stávající fázi trestního řízení, v této době uplatněnou odlišnou právní kvalifikaci stíhaného jednání i výsledky dosavadního šetření, je ale třeba dospět k názoru, že případ vydání knihy *Mein Kampf* nemá s tímto případem dostatečnou relevanci.

Teprve výsledky vyšetřování bude možno objektivizovat právní posouzení stíhaného jednání a důvodnost postavení obviněných před soud, neboť ani dosavadní šetření či samotné rozhodnutí o zahájení trestního stíhání není a ani nemůže být konečným rozhodnutím o vině. V průběhu vyšetřování by měly být provedeny veškeré důkazy svědčící pro i proti obviněným, přičemž by mělo být reagováno na všechny návrhy obviněných a jejich obhájce či zmocněnce na provedení důkazů či reagováno na jejich námitky ohledně vedeného trestního řízení.

Obsah usnesení je stanoven v ustanovení § 134 tr. řádu. Na základě přezkoumání napadeného usnesení policejního orgánu z tohoto pohledu se zdejší státní zastupitelství domnívá, že usnesení obsahuje všechny předepsané náležitosti stanovené v § 134 odst. 1 písm. a-d) tr. řádu, své rozhodnutí pak policejní orgán v souladu se zněním odst. 2 citovaného ustanovení tr. řádu, s uvedenou výhradou, i dostatečně odůvodnil.

Vzhledem k tomu, že napadené usnesení odpovídá dosavadním výsledkům šetření, reflektuje procesní stádium trestního řízení, nezpochybňuje postavení obviněných a respektuje zásady spravedlivého procesu ve smyslu dodržení základních zásad trestního řízení dle ust. § 2 trestního řádu, bylo nutno podané stížnosti proti

napadenému usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání posoudit jako nedůvodné a jako takové je také podle § 148 odst.1 písm. c) tr. řádu zamítnout, jak ve výroku tohoto usnesení uvedeno.

POUČENÍ: Proti tomuto usnesení není další stížnost přípustná (§ 141 odst.2 tr. řádu).

V Brně dne 14.11.2013

JUDr. Milan Vagai, v.r.
státní zástupce

Za správnost vyhotovení
Blanka Pavloňová